

## **Gymnázium Rumburk, vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium, kvinta a 1. ročník, oktáva a 4. ročník, Další cizí jazyk/němčina**

Předmět:

### **Německý jazyk**

Stupeň gymnázia: **vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium**

### *Charakteristika vyučovacího předmětu*

#### **1. Obsahové, časové a organizační vymezení**

Vyučovací předmět Německý jazyk je vytvořen ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk z RVP G. Německý jazyk lze studovat jako **další cizí jazyk** na vyšším stupni osmiletého gymnázia a na čtyřletém gymnáziu.

Vzdělávání směřuje k osvojení mluvené i psané podoby jazyka od úplných začátků na pokročilou úroveň odpovídající úrovni B1 podle Společného evropského rámce jazyků a osvojení poznatků potřebných pro získání mezinárodně uznávaných zkoušek.

Na hodiny je třída dělena ve všech ročnících. Výuka probíhá od kvinty a prvního ročníku do oktávy a čtvrtého ročníku s následující týdenní hodinovou dotací: v kvintě a prvním ročníku 3 hodiny, v sextě a v druhém ročníku 3 hodiny, v septimě a třetím ročníku 3 hodiny, v oktávě a čtvrtém ročníku 3 hodiny.

Při výuce je využívána práce s učebnicí (součástí jsou pracovní sešity, zvukové nahrávky, hry, hudba) a autentické materiály (prospekty, letáčky, plánky, německý tisk, fotografie, videonahrávky, hry, hudba). Hodiny jsou doplněny jazykovými nebo poznávacími zájezdy do německy mluvící země, žákovskou výměnou, soutěží v němčině, návštěvou filmového nebo divadelního představení, odběrem německého tisku a účastí na mezinárodních projektech.

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova, tematické okruhy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě z průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a tematický okruh Mediální produkty a jejich významy z průřezového tématu Mediální výchova.

#### **2. Výchovné a vzdělávací strategie**

##### Kompetence k učení

- Při řešení úkolů nechává učitel prostor pro vlastní postup práce (práce s pracovním sešitem, tvorba a zpracování dotazníků, nedokončené příběhy, problémové situace: zjisti, najdi, objednej...).
- Žáci zpracovávají úkoly do podoby referátů, zpráv, prezentací a přednášejí je před spolužáky (využívají různých zdrojů informací – internet, cizojazyčný tisk, cizojazyčná literatura).
- Učitel zařazuje do výuky práci se slovníky, jazykovými příručkami a jinými informačními zdroji.

- Učitel zadává žákům testy, ve kterých prokáží svoji schopnost spojovat a kombinovat získané vědomosti v němčině s využitím poznatků i z jiných předmětů.
- Pravidelným ústním zkoušením a kontrolou domácích cvičení učitel systematicky opakuje slovní zásobu.
- Pravidelným poslechem zvukových nahrávek a prodlužováním vyslechnutých i opakovaných celků učitel cvičí žákovu sluchovou paměť.

#### Kompetence k řešení problémů

- Učitel vede žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu.
- Učitel zařazuje do výuky motivační úkoly, při kterých mohou žáci projevit své získané znalosti a individuálně se projevit (zjistit čas, domluvit si schůzku, získat určitou situaci...).
- Učitel zadává žákům i časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají vědomostí z jiných předmětů a znalostí práce s počítačem.
- Učitel záměrně zadává takové úkoly, ve kterých se žáci musí doptat na dílčí údaje, na základě kterých pak reagují ve výsledném projevu, dialogu či scéně.

#### Kompetence komunikativní

- Řízeným dialogem vede učitel žáka ke komunikaci v cizím jazyce.
- Učitel vede žáky k reprodukci slyšeného.
- Učitel vede žáky ke komunikaci ve dvojici i ve skupině (návčik konkrétních dialogů – v hotelu, u lékaře, v obchodě, na poště, fiktivní role ve skupině, hádka, plánování dovolené, víkendu...).
- Učitel vede žáky k aktivní komunikaci s rodilými mluvčími (diskuse s hosty, spolupráce s lektory, výměnné pobyty...).

#### Kompetence sociální a personální

- Učitel zařazuje práci ve dvojicích i ve skupinách (dialogy na určité téma, dotazníky, shromažďování argumentů pro a proti k tématu, soutěže na procvičování slovní zásoby a gramatických jevů...).
- Žák dostává příležitost prezentovat svou práci před spolužáky a svá stanoviska hájit.
- Učitel s žáky procvičuje vyjadřování stanovisek a názorů (v diskusi, rozhovoru, přidělí konkrétní role...).

#### Kompetence občanská

- Učitel zadává žákům úkoly, ve kterých srovnávají způsob života, zvyky a obyčeje u nás a v německy mluvících zemích a zaujímají stanoviska ke společenským, kulturním, geografickým a ekologickým odlišnostem.
- Zorganizuje setkání s rodilými mluvčími či studijní nebo výměnný pobyt, a tím konfrontuje žáka se životem, zvyky a hodnotami jiné země.
- Diskutuje se žáky o odlišném způsobu života v jiných zemích.

**Ročník: kvinta** osmiletého gymnázia a **první ročník** čtyřletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
<p><b>Poslech a čtení s porozuměním</b>  čte nahlas, plynule a foneticky správně texty z učebnice  najde požadovanou informaci v textu z učebnice  rozlišuje výslovnost českých a německých hlásek  hláskuje obtížná slova  podle poslechu napodobuje výslovnost a intonaci  rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci</p> <p><b>Ústní a písemný projev</b>  jednoduše představí sám sebe a členy rodiny, popíše lidi a místa ve svém okolí  pojmenuje své zájmy a činnosti  používá zdvořilostní fráze (pozdraví, poprosí, požádá)  napíše jednoduchý krátký osobní dopis  počítá do sta  používá a čte datum  přeloží jednoduché věty z jazyka a do jazyka</p> <p><b>Interaktivní řečové dovednosti</b>  reaguje správně na pokyny učitele ve třídě  rozumí jednoduchým otázkám a reaguje na ně  vede jednoduchý rozhovor na známé téma (rodina, zájmy, škola)</p>	<p>Zvuková stránka jazyka  slovní přízvuk, větný rytmus, intonace, výslovnost jednotlivých hlásek</p> <p>Grafická stránka jazyka  velká písmena, rozdílnost pravopisu a výslovnosti</p> <p>Mluvnice  časování slovesa být, mít  přítomný čas pravidelných a nepravidelných sloves  tvoření otázek a záporů  základní použití členu určitého a neurčitého  podstatná jména v 1. a 4. pádě  zájmena osobní, přivlastňovací a tázací (v 1. a 4. pádě)  množné číslo podstatných jmen a nepravidelnosti v jeho tvoření  rozkazovací způsob  postavení slov ve větě  předložky</p> <p>Komunikační situace a funkce  souhlas, prosba, příkaz  omluva, pochvala, lítost  emoce (radost, lítost, hněv)</p> <p>Tematické okruhy  já a moje rodina  koníčky  škola – vyučovací předměty</p>	<p><b>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</b> – popis sebe sama a toho, co dělám, zdravý životní styl  <b>Spolupráce a soutěž</b> – v rámci soutěží se přizpůsobit skupině</p> <p>jazykové soutěže</p> <p>hry na procvičení slovní zásoby, hláskování, výslovnosti</p> <p>výukové programy</p> <p>písničky</p> <p>říkanky, říkadla (rytmika)</p> <p>křížovky</p>

	domácí zvířata narozeniny – měsíce	
--	---------------------------------------	--

[...]

**Ročník: oktáva** osmiletého gymnázia a **čtvrtý ročník** čtyřletého gymnázia

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
<p><b>Poslech a čtení s porozuměním</b> při čtení dbá na <b>správný</b> slovní a větný přízvuk a intonaci vyhledá požadovanou informaci i v textu, kterému nerozumí zcela přesně (globální čtení) rozliší jednotlivé slovní druhy i neznámém textu odvodí význam internacionalismů <b>rozumí autentickým nahrávkám</b> při práci s textem používá slovník</p> <p><b>Ústní a písemný projev</b> ve vlastním projevu aplikuje naučené obraty, řadu frází a vět napíše pozvání, zprávu, kde je, doporučení popíše událost, místo, napíše krátký příběh zpracuje referát na PC</p> <p><b>Interaktivní řečové dovednosti</b> domluví se jednoduchým způsobem v běžných každodenních situacích (v obchodě, při cestování, u lékaře) vyžádá si potřebné informace vede jednoduchý rozhovor <b>s rodilým mluvčím</b></p>	<p>Zvuková stránka jazyka rytmus a intonace souvislého projevu</p> <p>Mluvnice modální slovesa skloňování přídavných jmen stupňování přídavných jmen a příslovčí další vedlejší věty časové zvrtná slovesa minulé časy – rozšíření trpný rod v přítomném čase slovesné vazby – základní jednoduché frazeologizmy</p> <p>Komunikační situace a funkce nemožnost, nutnost, příkaz libost, nelibost zájem, nezájem</p> <p>Reálie SRN</p> <p>Libovolné město v SRN projekt, prezentace</p> <p>Tematické okruhy</p>	<p><b>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</b> – srovnání života ve velkoměstě v ČR a SRN</p> <p>jazykové soutěže</p> <p>hry na procvičení slovní zásoby, komunikativní hry</p> <p>dotazníky</p> <p>výukové programy</p> <p>písničky</p> <p>sledování výukových programů na videu a DVD</p> <p>pětiminutový samostatný projev</p> <p>křížovky</p>

	názory a zlozvyky lidí televize móda prázdniny a volný čas cestování Berlín	
--	--	--

### **Komentář:**

Obsahové, časové a organizační vymezení je úplné a popisné. Škola do charakteristiky šikovně zahrнула i veškerou mimoškolní činnost, která se váže k vyučovacím předmětům.

Uvedené výchovné a vzdělávací strategie, které jsou členěny podle jednotlivých klíčových kompetencí, zahrnují poměrně zdařile formulované jednotlivé metodicko-didaktické postupy v hodinách cizích jazyků.

V uvedené ukázce vzdělávacího obsahu je možné velice dobře rozpoznat návaznost a posloupnost školních výstupů v jednotlivých ročnících (jak je naznačeno u některých výstupů modrou barvou). Při zpracování školních výstupů je velmi důležité uvést míru rozvoje jazykové dovednosti. Při vytváření jednotlivých výstupů je dobré mít stále na paměti, že jednotlivé školní výstupy a učivo se mohou objevit ve všech ročnících, ale na odlišné jazykové úrovni.